

Ekhagastiftelsens Vetenskapliga Råd

Arbetsmetodik för Utvärdering av Forskningsansökningar

Utvärderingsförfarande

Oavsett tillvägagångssätt för utforskandet inom de relevanta områdena, gör Vetenskapliga Rådet (VR) en detaljerad bedömning av forskningsstudiens design och metoder i relation till frågeställningarna, och huruvida sökanden har adekvat kompetens, budget och tid att genomföra projektet, förutsatt att projektet innan bedömts som relevant för Ekhagastiftelsen.

Övergripande relevansbedömning av inkomna ansökningar

1. Själva utvärderingsprocessen börjar med att Sekreteraren och Ordförande i VR gör en första övergripande genomgång av inkomna ansökningar varvid felaktiga eller ofullständiga ansökningar bortsorteras eller kompletteras.
2. Av resterande ansökningar görs en första övergripande relevansbedömning av Sekreterare och Ordförande.
3. Ansökningar som i enlighet med punkten 2 ovan bedöms som uppenbart icke relevanta noteras och kommuniceras till övriga ledamöter i VR, som alla har möjlighet att återinkludera sådana ansökningar för bedömning.

Fördelning av ansökningar

4. De ansökningar som kvalificerat sig för bedömning fördelas jämnt mellan ledamöterna beaktande ansökningarnas inriktning och ledamöternas kompetenser.
5. För varje ansökan utses en föredragande och två bedömare.
6. Föredragande är företrädesvis den som är mest lämpad att föredra forskningsansökan relativt ämnesområde, forskningsfråga och metod. Detta kan exemplifieras genom en ansökan som är medicinskt inriktad med kvalitativ forskningsansats fördelas till ledamot med motsvarande kompetens inom det kvalitativa forskningsområdet.
7. Om ledamot i VR kan antas ha ett eget intresse vad gäller viss ansökan, såsom sökande eller på annat sätt*, fördelas utvärderingsuppdraget till annan ledamot i VR för att undvika jäv och detta noteras särskilt.
8. Ledamöter har efter fördelning skyldighet att rapportera ifall jäv ändå uppstår.

* Exempelvis när en granskare tillhör samma institution som sökande, är släkt med den sökande, eller nyligen har haft ett nära samarbete med sökande, eller om det föreligger motsättningar eller konkurrens mellan granskare och den som skall granskas.

Poängsättning

9. Samtliga ansökningar skickas ut till ledamöterna varvid alla ledamöter genomför relevansbedömning av alla ansökningar baserat på det av Ekhagastiftelsens styrelse fastställda dokumentet "Ändamål, inriktning och relevanskriterier".
10. Varje ledamot genomför värdering av tilldelade ansökningar och betygsätter enligt fastställd skala varje bedömningskategori för sig, i för ändamålet upprättad tabell.
11. Vid sällsynta tillfällen kan ledamot nödgas kontakta sökanden för korta akademiska klargöranden som bedömts som avgörande för ansökans möjligheter att meritiera sig.
12. Vid andra sällsynta tillfällen, då erforderlig kompetens för bedömning saknas inom VR har VR möjlighet att uppdra åt en eller flera personer att förse VR med erforderliga utredningar eller uppgifter. Före anlitande av sådan sakkunnig ska dock styrelsens godkännande inhämtas.
13. För den föredragande tillkommer att kortfattat författa en skriftlig motivering till avslag eller rekommenderad finansiering där alla bedömningskategorier tas upp i motiveringen. Särskilt vad avser relevansbedömningen är det ett krav att i texten beskriva varför en ansökan är relevant eller inte – det räcker alltså inte att endast nämna bedömningsnivån.
14. En rekommenderad finansiering grundar sig således på en övergripande högkvalitativ och relevant ansökan.
15. Varje ledamot ska också väja ut ett förutbestämt antal ansökningar, vanligtvis 15, som ledamoten vill tillstyrka. Detta kan vara även sådana ansökningar som ledamot inte fått tilldelad för bedömning.
16. Om ledamot väljer att inte använda sig av tilldelat antal tillstyrkanden ska detta noteras hos Sekreteraren.

Bedömningskategorier och bedömningsnivåer vid bedömning av ansökan om anslag från Ekhagastiftelsen

17. Bedömningskategori: Relevans med avseende på stiftelsens ändamål

Bedömningsnivåer (3 poängsteg): hög (5), adekvat (3), låg (1)

18. Bedömningskategori: Frågeställning

Bedömningsnivåer (5 poängsteg): unik/nyskapande (5), mycket intressant/delvis ny (4), intressant/delvis ny eller bekräftande (3), bekräftande/av begränsat intresse (2), mindre intressant (1)

19. Bedömningskategori: Arbetsplan/metodik

Bedömningsnivåer (5 poängsteg): unikt material eller metodik (5), svårtillgängligt material/mycket välbeskriven metodik (4), väl definierat material och etablerad metodik (3), brister i material eller metodik (2), metodiken inte adekvat för projektet (1).

20. Bedömningskategori: Sökandes och medsökandes samlade kompetens

Bedömningsnivåer (5 poängsteg): utomordentligt hög kompetens även i internationellt perspektiv (5), mycket hög kompetens (4), god kompetens (3), för projektet tveksam kompetens (2), otillräcklig kompetens för att genomföra projektet (1).

21. Bedömningskategori: Kostnadsplan

Bedömningsnivåer (3 steg): kostnadsplan rimlig (R), kostnadsplan orimligt hög (H), kostnadsplan orealistisk låg (L).

22. Bedömningskategori: Tidplan

Bedömningsnivåer (2 steg): tidplan rimlig (R), tidplan orealistisk eller otillräckligt beskriven (O).

Sammanställningar och analyser

Sammanfattande listor med medelvärden

23. Varje ledamot skickar sina bedömningar elektroniskt till Sekreteraren som sammanställer underlagen i form av en övergripande och sammanfattande prioriteringslista med ansökningar, där ansökningarna sorterats efter rankad vetenskaplig kvalitet baserad på ett genomsnitt av betygen frågeställning, arbetsplan/metodik och kompetens (punkterna 17-19 ovan).
24. I denna sammanfattande prioriteringslista inkluderas respektive genomsnittliga relevansbedömning, samt även antalet tillstyrkanden.
25. Genom denna lista kan således ansökningar av hög vetenskaplig kvalitet med hög relevans identifieras. I tillägg finns även information om antalet tillstyrkanden.
26. Listan med dessa medelvärden utgör grunden för själva mötesdagen för VR, där de ansökningar som ligger i toppen nagelfars en efter en.
27. Vanligtvis börjar konsensusarbetet med de ansökningar som har ett vetenskapligt medelvärde på minst 3,0 av 5,0 möjliga.
28. I vissa fall kan även ansökningar med lägre medelvärde granskas i gruppen om det är så att den har hög eller mycket hög relevans.
29. I bedömningen av ansökningarna prioriteras frågan om ansökan ska ligga kvar i tävlan om finansiering eller om det ska bortsorteras på goda och eniga grunder redan i detta stadium.
30. För var och en av dessa ansökningar färdigställs nu motiveringen för eventuellt avslag eller finansiering, enligt en fastställd mall för ändamålet.
31. Utkast till motivering har tidigare färdigställts av de som nominerats som föredragande för ansökan.

Topp 20-30 lista med prioriterade ansökningar och fördelning av medel

32. Efter denna genomgång, som kan ta en stor del av arbetsdagen i anspråk, kan en ny prioriteringslista, *kortlistan*, presenteras med de ansökningar som meriterat sig för eventuell finansiering.
33. Denna kortlista blir nu föremål för en detaljerad genomgång avseende finansieringsbehov, andra finansiärer, tidsplan för genomförandet och övergripande ranking på kortlistan. Om sådan ansökan inte tillstyrkts av någon, blir detta föremål för en nogsam diskussion med påföljande motivering.
34. Vanligtvis börjar VR sin genomgång och eventuell fördelning av medel, med den högst rankade ansökan och fördelar sedan möjliga medel nedåt genom listan av ansökningar, till dess att medlen tagit slut.
35. På så sätt har de bästa ansökningarna störst chans att få medel.
36. Vid fördelningen kan det ibland förekomma att VR rekommenderar finansiering för bara ett av de sökta åren, med möjlighet för sökanden att återkomma för eventuellt fortsatt finansiering. Dessutom kan VR förorda en reduktion av det sökta totalbeloppet, och om denna reduktion överstiger 10 % av det sökta totalbeloppet, ska VR kommentera hur genomförbarheten av projektet eventuellt påverkas i enlighet med punkten 2, andra stycket i av Ekhagastiftelsens styrelse fastställda ”Instruktion för Ekhagastiftelsens Vetenskapliga Råd”.

37. Där så är skäligt beviljar dock VR alla sökta år om det inte menligt påverkar möjligheterna för andra högt rankade ansökningar att också få medel.
38. Om så är fallet, är det ibland bättre att strategiskt fördela medel till flera projekt, och låta de bästa projekten söka medel för de kommande åren vid nästa ansökningstillfälle.
39. Kortlistan bör omfatta projekt med en total finansiering som överstiger den för året uppgivna totala utdelningsramen.

List med sammanställning av alla ansökningar och dess bedömningar

40. En annan sammanställning som är avgörande för utvärderingsarbetet och konsensusförandet är den lista som sammanfattar alla värderingar som enskilda ledamöter gjort per respektive ansökan.
41. Ur denna sammanställning kan bland annat utläsas om olika bedömare kommit fram till skilda värderingar avseende de olika kriterierna eller om alla bedömare är eniga.
42. Om oenighet är fallet, utgör spridningen underlag för diskussion i VR med ambitionen, där så är möjligt genom överläggning, att acceptera ett utfall. Detta kan exemplifieras med att två utvärderare bedömt relevansen för Ekhagastiftelsen som mycket hög, och en utvärderare som mycket låg. Av detta följer behov av en mer eller mindre omfattande diskussion för att undersöka om alla bedömarna kan acceptera en relevansnivå, givet de olika argumenten och tolkningarna. Om bedömarna inte kan komma överens, så antecknas detta och beslut hänskjuts styrelsen.
43. För ansökningar som bedöms som finansierbara utreds i princip alltid sådana eventuella spridningar.
44. Ledamöters reviderade värderingar noteras och uppdaterade listor tas fram.

Jävsfrågor

45. Om ledamot i VR kan antas ha ett eget intresse vad gäller viss ansökan, såsom sökande eller på annat sätt, fördelas utvärderingsuppdraget till annan ledamot i VR i enlighet med punkten 7 ovan.
46. I de fall ledamot i VR eller medarbetare i ledamotets forskargrupp är sökande ska denne, enligt vad som följer av punkten 3 i av Ekhagastiftelsens styrelse fastställda ”Instruktion för Ekhagastiftelsens Vetenskapliga Råd”, inte närvara vid ärendets beslut i VR men kan däremot vid behov kallas till diskussion i VR för korta akademiska klargöranden innan beslut tas (dock att sådan jävig ledamot i egenskap av ordförande inte kan leda diskussionen) Ledamoten kan inte heller delta i prioritering av denna ansökan på kortlistan (punkten 33).

Rekommendation till Ekhagastiftelsens styrelse

47. Baserat på ovanstående arbetsmetodik kan VR förse styrelsen med en lista med rekommenderade ansökningar och finansieringsgrad, tillsammans med en reservlista, inklusive motiveringar för samtliga ansökningar.
48. Utöver detta får styrelsen även en uppdaterad övergripande och sammanfattande lista med medelvärden, samt uppdaterad sammanställning över alla värderingar per ansökan baserad på VRs gemensamma konsensusarbete.
49. I de (sällsynta) fall då en ansökan placerat sig högt på kortlistan men ändå inte rekommenderats redovisar VR separat för styrelsen de synnerliga skäl som legat till grund för detta.